

Сергій Злигостєв,

аспірант,

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

e-mail: serhiy.zlygostev@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0285-693X>

МОДЕЛЬ ВИДАВНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВИХ БІБЛІОТЕК

Стаття має на меті напрацювання дієвої та актуальної моделі видавничої діяльності наукових бібліотек. На основі представлених у науковій літературі моделей видавничої діяльності запропоновано узагальнювальне бачення моделювання та ідеалізації бібліотечного видавництва як одного з методів його наукового осмислення та практичної організації. Окреслено економічні, комунікаційні та стратегічні аспекти, що визначають важливість та затребуваність створення такої моделі.

Пропонована автором до обговорення модель видавничої діяльності наукових бібліотек була створена на основі аналізу наукових праць і відкритих даних про видавництва та їхню діяльність національних бібліотек та бібліотек ЗВО. У статті окремо наголошується на адаптивності пропонованої моделі залежно від потреб бібліотеки. Наголошено на тому, що саме метод моделювання у формуванні видавничої бібліотечної політики дає можливість врахувати всі чинники, які можуть впливати на цей процес.

Ключові слова: бібліотечна видавнича діяльність, модель видавничої діяльності, бізнес-модель, модернізація, наукова бібліотека.

Останні десятиліття характеризуються принциповими змінами в діяльності бібліотек, і однією з галузей, де ці зміни є особливо важливими й помітними, є бібліотечні видавництва. Новий рівень видавничої активності наукових бібліотек визначається розширенням спектра послуг та інтеграцією цифрових продуктів у вітчизняне та міжнародне інформаційне середовище. Узагальнення цих явищ знаходимо, наприклад, у дослідженні Д. Трейсі (Daniel G. Tracy), який розглядає видавничу діяльність бібліотек як «процвітаючу сферу створення цифрових (і часто друкованих) колекцій». «Хоча бібліотеки вже давно публікують різноманітні матеріали, такі як

спеціальні колекції та каталоги, – пише він, – видання наукових журналів і монографій стає все більш поширеним явищем. Багато бібліотек також використовують переваги цифрових форматів для створення експериментальних форм, які неможливо реалізувати у друкованому вигляді, таких як мультимедійні та цифрові гуманітарні проекти, що полегшують взаємодію з контентом та читанням» [12].

Загалом з огляду на масштабність змін та активність цих процесів, видавнича діяльність бібліотек у сучасних умовах як наукова проблема осмислюється досить активно. Серед засадничих праць у цій царині – роботи Т. Дубас [1, 2], Ю. Заклінської [3], С. Зозулі [5], С. Назар'євої [7], С. Орехової [8], М. Подрезова [9] та ін. Водночас саме інтенсивність як змін, так і наукового осмислення проблеми актуалізує питання узагальнення наявного практичного досвіду та теоретичного доробку. Слід також зважати, що останні роки, а саме кризові виклики пандемії для всього світу та повномасштабної війни для України суттєво вплинули на особливості бібліотечного видавництва, головним чином через зростання ролі дистанційного науково-інформаційного забезпечення освітньої та академічної діяльності. Відтак навіть попри активні дослідження бібліотекознавців науковий запит на осмислення проблеми залишається. Окремим аспектом актуальності порушеного питання є потреба в систематизації наявного досвіду та вироблення системного підходу до видавничої діяльності. Тут варто погодитись із висновком цитованого вище Д. Трейсі про важливість зв'язку між реалізацією успішної видавничої діяльності та чітким плануванням і створенням її моделі [12]. Тож **метою** цього дослідження є напрацювання дієвої та актуальної моделі видавничої діяльності наукових бібліотек. Реалізація цієї мети передбачає вирішення низки завдань: виявлення та аналіз наявних розробок у напрямі теоретизування щодо оптимальної системи видавничої діяльності; з'ясування особливостей практичної діяльності бібліотек, відтак – узагальнення існуючих уявлень та прикладних напрацювань з наступним синтезом на цій підставі власної авторської моделі видавничої діяльності наукових бібліотек. У процесі роботи було задіяно такі **методи**: бібліографічний та історіографічний – для виявлення на осмислення напрацювань у досліджуваній царині; аналізу, синтезу, моделювання та ідеалізації – для узагальнення наявних теоретичних та практичних даних і створення запропонованої за результатами дослідження моделі.

Отже, як вже згадувалося вище, вироблення моделі певної діяльності є важливим аспектом її оптимізації і передбачає потребу в достатньому масиві матеріалів, що цю діяльність так чи інакше характеризують. Під

час нашого дослідження нам вдалося дослідити особливості видавничої діяльності наукових бібліотек та виокремити аспекти, які можуть виступати основою моделі видавничої діяльності.

Під моделлю видавничої діяльності ми розуміємо ідеалізовану систему бібліотечної діяльності, що забезпечує підготовку, випуск та розповсюдження видавничої продукції. Вироблення моделі саме бібліотечної активності як підсистеми видавничої діяльності зумовлене наявністю принципових особливостей бібліотечного забезпечення, що далеко не завжди збігатимуться зі специфікою роботи комерційних видавництв. Близьким до бібліотечного може вважатись університетське видавництво як напрям інформаційно-наукової роботи, тим більше, що досить часто його реалізують саме університетські бібліотеки [6]. Під час формування моделі слід також враховувати особливості структур, для яких вона розробляється – від засадничих завдань, що визначаються для різних типів бібліотек, залежатиме специфіка видавничої діяльності.

Серед науковців, хто досліджував видавничу діяльність наукових бібліотек з виробленням відповідної моделі варто звернути увагу на напрацювання Ю. Заклінської. Розробляючи інноваційну модель видавничої діяльності, дослідниця визначає в ній дві ключові складові:

1. Процесуальна складова:

- Включає нововведення та зміни в процесах видавничої діяльності.
- Розробка електронних документів, таких як електронні книги, журнали, наукові статті тощо.
- Впровадження сучасних технологій для публікації та поширення наукової інформації.

2. Атрибутивна складова:

- Зосереджується на аспектах, пов'язаних з визначенням нововведень.
- Розглядає питання, які можуть вплинути на видавничу діяльність, такі як авторські права, цифрові формати, маркетинг та реклама.
- Враховує зміни в споживачах і їхніх потребах [3].

Пропонована Ю. Заклінською модель структурно, за її визначенням, може нагадувати бізнес-план, а саме – має враховувати такі аспекти, як принципи обслуговування, сферу обслуговування, кадровий резерв та управління, процеси розробки та виробництва, фінансове планування та показники успішності [3].

Важливою видається також думка науковиці про значущість ролі програмних та проектних стратегій у розвитку видавничої діяльності наукових бібліотек, а також про створення, прийняття та реалізацію національних та регіональних програм, спрямованих на підтримку читання та

розвиток бібліотечного видавництва, відповідно до міжнародних стандартів, що характерні для країн із розвинутою бібліотечною інфраструктурою[3].

Дослідженням впровадження бізнес-моделі у видавничу діяльність займалися Л. Шендерівська, О. Гук та Г. Мохоцько [10]. Прикметно, що вчені розглянули особливості трансформації бізнес-моделей комерційних видавництв в умовах війни та пандемії. Ми у свою чергу вбачаємо важливість запровадження елементів таких моделей у видавничу діяльність бібліотек.

Важливою складовою моделювання вважаємо розробку цілісної концепції та програми розвитку видавничої діяльності наукових бібліотек України в умовах цифрового суспільства, яка на державному (регіональному) рівні вирішуватиме питання щодо змісту, організації, правового регулювання, технологічних аспектів та фінансового забезпечення. Такий підхід є ключовим для інноваційного розвитку видавничої діяльності бібліотек України та професійного зростання бібліотекарів. Він передбачає здійснення проєктної діяльності, удосконалення організаційно-функціональної та соціально-психологічної структури, забезпечення інформаційною підтримкою, підвищення ефективності співпраці з владою, донорськими організаціями та фондами, а також рекламування та презентацію результатів проєкту. Варто відзначити, що успішність реалізації проєктів та грантових програм залежить від уважного визначення їхніх цілей і завдань, моделей управління та умов їхньої реалізації.

Аналіз наукового доробку, видавничої діяльності наукових бібліотек дав можливість виокремити підстави, що обґрунтовують завдання, які ставляться в процесі створення моделі видавничої діяльності. До таких відносимо:

1. Підвищення ефективності. Моделювання, забезпечуючи системно-функціональний підхід до організації бібліотечної діяльності, дає змогу оптимізувати процеси видавництва, що сприяє зменшенню витрат часу та ресурсів, покращенню якості продукції і збільшенню продуктивності.

2. Забезпечення стратегічного планування. Розробка моделі допомагає бібліотеці визначити свої основні цілі, завдання та стратегічні пріоритети у видавничій сфері, що сприяє більш ефективному управлінню ресурсами.

3. Покращення взаємодії з аудиторією. Модель, включаючи розробку інструментів комунікації з користувачами, авторами та іншими зацікавленими сторонами, дає змогу бібліотеці активно взаємодіяти зі своєю аудиторією та враховувати їхні потреби.

4. Підвищення професійного рівня. Розробка моделі вимагає аналізу ринку, оцінки конкурентної ситуації та вивчення новітніх тенденцій у видавничій сфері, що сприяє підвищенню кваліфікації працівників бібліотеки.

5. Визначення стратегії розвитку. Модель видавничої діяльності є частиною загальної стратегії розвитку бібліотеки, яка дає змогу спрямувати зусилля на досягнення стратегічних цілей та забезпечення конкурентоспроможності.

Проаналізувавши видавничу діяльність наукових бібліотек та рівень впровадження цифровізації у їх роботах, ми створили модель видавничої діяльності, яка допоможе підвищити ефективність цього процесу. Схематично модель має такий вигляд (див. рисунок).

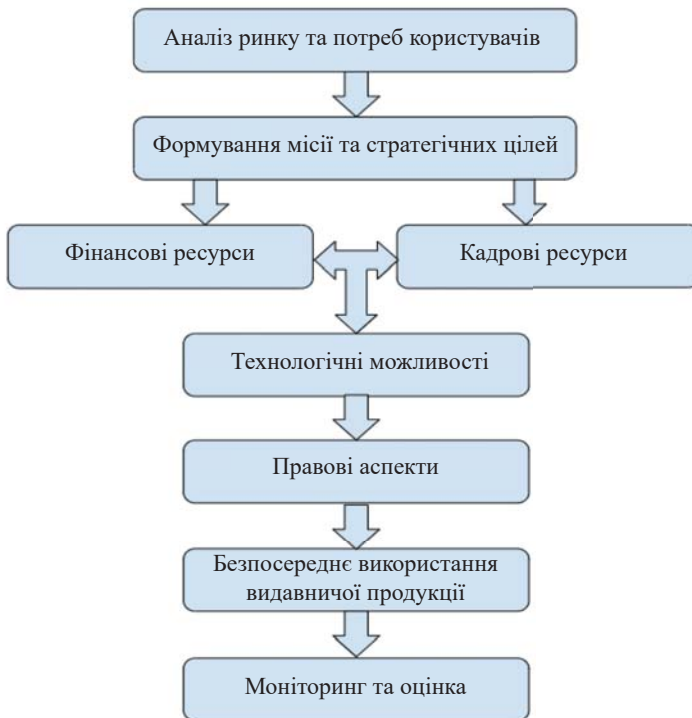

Рис. Модель видавничої діяльності

Першим елементом запропонованої нами моделі є аналіз ринку та потреб користувачів. Важливість аналізу визначається потребою оцінки користувачького запиту в різних аспектах: тематичному, за типами видань тощо. З об'єктивною оцінкою бібліотечних видавничих можливостей аналіз дає змогу окреслити той напрям потреб, який бібліотека може задовольнити за

рахунок власної видавничої продукції. З'ясування видавничої пропозиції інших бібліотек сприятиме як визначенню власного видавничого портфеля, так і налагодженню корпоративними обмінами, а також дасть можливість врахувати досвід колег при розробці власної видавничої продукції. Одним з інструментів такого аналізу, поряд із бібліографічними дослідженнями, може бути онлайн-опитування, що дають можливість з'ясувати позиції користувачів та швидко обробити та систематизувати інформацію.

Результати проведеного аналізу мають лягти в основу окреслення місії та стратегічних цілей видавничої діяльності наукових бібліотек. Прикладом місії може бути забезпечення доступу до якісної наукової інформації для академічної спільноти та громадськості. Способом реалізації місії є вироблення та відпрацювання стратегічних цілей. Таке цілепокладання потребує об'єктивного оцінювання видавничих (технологічних, кадрових, фінансових та ін.) можливостей бібліотеки виготовляти ту чи іншу продукцію у якісному вигляді. Стратегічні цілі можуть включати в себе збільшення обсягу електронних ресурсів, підвищення доступності інформації для користувачів або ж розширення співпраці з авторами та дослідниками.

Наступною важливою ланкою моделі видавничої діяльності є фінансові та кадрові ресурси. Ці два елементи дуже тісно між собою пов'язані, тому що досить часто фінансові ресурси впливають на процес підбору та залучення кадрів. Бібліотеки мають оцінити наявні фінансові ресурси та окреслити поле додаткового залучення фінансування. Додатковими каналами фінансування можуть бути надання платних послуг користувачам, участь у грантах або державних програмах тощо. Після того, як окреслена фінансова складова, яку можливо залучити до видавничої діяльності бібліотеки, варто зосередити увагу на підборі кадрів. Для ефективності видавничої діяльності та створення якісного продукту краще підібрати команду, яка буде мати сталий склад. Це дасть можливість розбудувати ефективну комунікацію між співробітниками та швидко і злагоджено виконувати поставлені завдання. До членів команди, що займається видавничою діяльністю, можуть входити співробітники самої бібліотеки, а також за потреби можуть залучатися інші спеціалісти в рамках проектної роботи. Серед інших спеціалістів може бути залучений дизайнер або спеціаліст з якогось певного програмного забезпечення на етапі підготовки видавничої продукції. Підготовка більшості видавничої продукції передбачає активну співпрацю з авторами й дослідниками, тому також важливо врахувати комунікативні навички членів команди.

Наступним етапом є розгляд технологічних можливостей бібліотеки. Тут варто продумати, який саме тип видавничої продукції бібліотека може

виготовляти якісно та на постійній основі. Враховуючи технологічні можливості, варто звернути увагу на випуск саме електронного варіанта продукції. Це дасть можливість поширювати продукт серед більшої кількості користувачів, а також буде потребувати меншого фінансування. Актуальними можуть бути й комбіновані варіанти.

Також у нашій моделі видавничої діяльності виокремлено як окремий елемент правові аспекти її забезпечення. У наших попередніх дослідженнях [4] окремо аналізувалися політики бібліотек щодо авторського права та констатувалось, що далеко не всі проаналізовані бібліотеки мають (або публікують) відповідні внутрішні документи. З огляду на це, у пропонуваній моделі елемент правові аспекти передбачає наявність політики щодо збереження авторського права як окремого статутного документа, що сприятиме і увиразненню позиції бібліотеки як наукової та інформаційної установи, і водночас працюватиме на формування відповідних аспектів інформаційної культури в українському суспільстві. При розробці політик щодо збереження авторського права варто залучати юристів для врахування всіх необхідних нормативно-правових документів, а також мінімізувати можливі конфлікти інтересів або проблемні ситуації в майбутньому.

Етап безпосереднього виготовлення видавничої продукції передбачає довготривалий процес комунікації з авторами, додрукової підготовки текстів, макетування видання і остаточного створення варіанта готового видавничого продукту.

Заключним елементом нашої моделі є моніторинг та оцінка. На цьому етапі передбачено регулярний аудит та оцінку ефективності видавничої діяльності наукової бібліотеки, наприклад, за такими показниками: доступність, задоволеність користувачів та використання ресурсів. Саме на етапі моніторингу та оцінки можна зрозуміти, наскільки ефективною та рентабельною є видавнича діяльність бібліотеки. Також процес систематичного моніторингу передбачає виявлення певних недоліків з їх наступною корекцією.

Висновки. Видавнича діяльність є важливою складовою бібліотечної роботи і має значний потенціал для подальшого розвитку. Для досягнення підвищення рентабельності та популяризації продукції, бібліотекам необхідно застосовувати комплексний підхід, що включає аналіз ринку, підвищення якості продукції, оптимізацію витрат, ефективну систему маркетингу та просування, а також розробку системи додаткового прибутку від видавничої продукції. Крім того, ключові напрями розвитку видавничої діяльності наукових бібліотек включають використання новітніх технологій, співпрацю з іншими установами та організаціями, залучення додаткового

фінансування та підвищення кваліфікації фахівців та просвітницьку роботу у сфері видавничої діяльності.

Треба зауважити, що пропонована модель може слугувати не лише орієнтиром розбудови системи видавничої діяльності бібліотек, а й інструментом для оцінки поточного стану такої діяльності, визначення пріоритетних напрямів розвитку та розробки стратегії, що сприятиме підвищенню її ефективності та рентабельності. У створенні моделі ми намагалися врахувати всі важливі аспекти реалізації видавничої діяльності бібліотек та аспекти, що можуть покращити цю діяльність. Ми не виключаємо, що в процесі глибшого аналізу видавничої діяльності наукових бібліотек за певними категоріями, у модель можуть бути внесені певні зміни для адаптації її під конкретну бібліотеку.

Список бібліографічних посилань

1. Дубас Т. Видавнича діяльність наукової бібліотеки в контексті інтенсифікації інформаційних обмінів: методичні аспекти. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. Київ, 2017. Вип. 46. С. 45–61.

2. Дубас Т. Науково-видавнича діяльність НБУВ: розвиток напрямів, видів та жанрів видавничої продукції (1991–2019). *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. 2020. Вип. 58. С. 377–393.

3. Заклінська Ю. М. Інноваційна модель видавничої діяльності наукових бібліотек України в електронному комунікаційному просторі. *University Library at a New Stage of Social Communications Development* : матеріали VI Міжнар. конф. (м. Дніпро, 7–8 жовт. 2021 р.). URL: <http://eadnurt.diit.edu.ua/jspui/handle/123456789/14199> (дата звернення: 10.01.2024).

4. Злигостев С. Охорона авторського права в бібліотеках закладів вищої освіти України. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. 2023. Вип. 69. С. 215–227. <https://doi.org/10.15407/np.69.215>

5. Зозуля С. Періодичні видання як результат інформаційно-аналітичної діяльності освітянських бібліотек України: сучасний стан та тенденції розвитку. *Вісн. Книжк. палати України*. 2014. № 2. С. 17–21.

6. Колесникова Т. Науково-видавнича модель “Library Publishing” в університетських бібліотеках України та світу. *Вісн. Книжк. палати України*. 2015. № 3. С. 24–28

7. Назар’єва С. В. Бібліотека як видавець наукових видань. *Бібліотечний форум: історія, теорія і практика*. 2017. № 1 (7). С. 6–10

8. Орехова С. Видавнича справа як складова інформаційних послуг діяльності бібліотек ВНЗ. *Видавнича діяльність бібліотек Маріуполя*:

напрямки та нові моделі розвитку : матеріали V Міської наук.-практ. конф. б-к (29 верес. 2016 р.). Маріуполь, 2016. С. 51–56.

9. Подрезова М. О. Наукова бібліотека у видавничій діяльності класичного університету. *Сучасні видавництва вищих навчальних закладів* : матеріали Першої Всеукр. наук.-практ. конф. (Одеса, 23–26 верес. 2014 р.) / відп. ред.: Л. Ф. Дьяченко ; передм. Н. Г. Юргелайтіс ; ОНУ ім. І. І. Мечникова, Книжкова палата України. Одеса, 2014. С. 40–55.

10. Шендерівська Л. П., Гук О. В., Мохонько Г. А. Трансформація бізнес-моделей видавництва в умовах війни та пандемії. *Економ. простір*. 2022. № 179. С. 79–85.

11. Zaklinska Y. Publishing activity of scientific libraries of Ukraine in the electronic media communication space. *Media & Education*. 2020, pp. 147-152.

12. Tracy, Daniel G. Libraries as Content Producers: How Library Publishing Services Address the Reading Experience. *College & Research Libraries*. 2017. No. 78(2). Pp. 219-240. <https://doi.org/10.5860/crl.78.2.16583>

References

1. Dubas, T. (2017). Vydavnycha diialnist naukovoï biblioteki v konteksti intensyfikatsii informatsiinykh obminiv: metodychni aspekty [Publishing activity of a scientific library in the context of intensification of information exchanges: methodological aspects]. *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteki Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho – Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, 46, 45-61 [in Ukrainian].

2. Dubas, T. (2020). Naukovo-vydavnycha diialnist NBUV: rozvytok napriamiv, vydiv ta zhanriv vydavnychoi produktsii (1991-2019) [Scientific and publishing activity of NBUV: development of directions, types and genres of publishing products (1991-2019)]. *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteki Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho – Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, 58, 377-393 [in Ukrainian].

3. Zaklinska, Yu. (2021). Innovatsiina model vydavnychoi diialnosti naukovykh bibliotek Ukrainy v elektronnomu komunikatsiinomu prostori [Innovative model of publishing activity of scientific libraries of Ukraine in the electronic communication space]. In “*University library at a new stage of social communications development*”. *Proceedings of the 6th International Conference, 7-8 October 2021*. Dnipro [in Ukrainian]. Retrieved January 10, 2024, from <http://eadnurt.diit.edu.ua/jspui/handle/123456789/14199>

4. Zlyhostiev, S. (2023). Okhorona avtorskoho prava v bibliotekakh zakladiv vyshchoi osvity Ukrainy [Protection of copyright in the libraries of higher

education institutions of Ukraine]. *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteki Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho – Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, 69, 215-227 [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.15407/nr.69.215>

5. Zozulia, S. (2014). Periodychni vydannia yak rezultat informatsiino-analitychnoi diialnosti osvitianskykh bibliotek Ukrainy: suchasnyi stan ta tendentsii rozvytku [Periodicals as a result of informational and analytical activities of educational libraries of Ukraine: current state and development trends]. *Visnyk Knyzhkovoi Palaty Ukrainy – Bulletin of the Book Chamber of Ukraine*, 2, 17–21[in Ukrainian].

6. Kolesnykova, T. (2015). Naukovo-vydavnycha model “Library Publishing” v universytetskykh bibliotekakh Ukrainy ta svitu [Scientific publishing model Library Publishing in university libraries of Ukraine and the world]. *Visnyk Knyzhkovoi Palaty Ukrainy – Bulletin of the Book Chamber of Ukraine*, 3, 24-28 [in Ukrainian].

7. Nazarieva, S. (2017). Biblioteka yak vydavets naukovykh vydan [Library as a publisher of scientific publications]. *Bibliotechnyi forum: istoriia, teoriia i praktyka – Library Forum: History, Theory and Practice*, 1(7), 6-10 [in Ukrainian].

8. Oriekhova, S. (2016). Vydavnycha sprava yak skladova informatsiinykh posluh diialnosti bibliotek VNZ [Publishing as a component of information services of university libraries]. In “*Publishing activity of libraries of Mariupol: directions and new models of development*”. *Proceedings of the 5th City Scientific and Practical Conference of Libraries, 29 September 2016* (pp. 51-56). Mariupol [in Ukrainian].

9. Podrezova, M. (2014). Naukova biblioteka u vydavnychii diialnosti klasychnoho universytetu [Scientific library in the publishing activity of a classical university]. In “*Modern types of higher education institutions*”. *Proceedings of the First All-Ukrainian Science and Practice Conference, 23-26 September 2014* (pp. 40-55). Odesa [in Ukrainian].

10. Shenderivska, L. P., Huk, O. V., Mokhonko, H. A. (2022). Transformatsiia biznes-modelei vydavnytstv v umovakh viiny ta pandemii [Transformation of business models of publishing houses in the conditions of war and pandemic]. *Ekonomichnyi prostir – Economic Space*, 179, 79-85.

11. Zaklinska, Y. (2020). Publishing activity of scientific libraries of Ukraine in the electronic media communication space. *Media & Education*, 147-152.

12. Tracy, Daniel G. (2017). Libraries as Content Producers: How Library Publishing Services Address the Reading Experience. *College & Research Libraries*, 78(2), 219-240. <https://doi.org/10.5860/crl.78.2.16583>

Стаття надійшла до редакції 16.02.2024.

Serhiy Zlyhostiev,

PhD student,

V. I. Vernadsky National Library of Ukraine

3 Holosiivskiy Ave., Kyiv 03039, Ukraine

e-mail: serhiy.zlygostev@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0285-693X>

Model of Publishing Activities of Scientific Libraries

The article highlights the peculiarities of implementing a publishing model. The aspects that indicate the importance of creating such a model are revealed. The publishing model makes it possible to take into account all the factors that may affect this process. The issue of the publishing activity model is almost not covered in the scientific literature, which is of considerable scientific interest.

To effectively organize any activity, you need to set aside time and form a model of such activity. In the course of our study, we managed to investigate the peculiarities of the publishing activities of libraries and identify aspects that can be the basis for a model of publishing activities.

The optimal model of publishing activity is proposed. The model is based on the analysis of scientific papers and publishing activities of national libraries and libraries of higher education institutions. By the model of publishing activity, we mean the strategy by which the preparation, production and distribution of publishing products are carried out. It is worth noting that the developed model is a valuable tool for assessing the current state of publishing activities of libraries, identifying priority areas of development and developing a strategy that will help to increase the efficiency and profitability of these activities. It is worth noting that the developed model is a valuable tool for assessing the current state of library publishing activities, identifying priority areas for development, and developing a strategy that will help increase the efficiency and profitability of these activities. In creating the model, we tried to take into account all the important aspects of library publishing activities and aspects that can improve these activities. We do not exclude the possibility that in the process of a deeper analysis of the publishing activities of libraries in certain categories, certain changes may be made to the model to adapt it to a particular library.

Keywords: publishing activity, publishing model, business model, modernization.